

به نام خدا

دبیرستان غیردولتی فاخران

نام کلاس:

نام و نام خانوادگی:

آزمون تشریحی فارسی دهم از درس ۱-۵

- قلمرو زبانی

۱- موارد خواسته شده در جدول زیر را بنویسید. ۳ نمره

واژه	مترادف	هم‌خانواده
مسلخ		
مستغنی		
مرمت		

۲- موارد خواسته شده در جدول زیر را بنویسید. ۲ نمره

فعل	ماضی بعید	مضارع التزامی
پرداخته‌ام		
می‌شویند		

۳- با توجه به متن زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.

"گفتم اکنون ما را که در حمام گذارد؟ خورجینکی بود که کتاب در آن می نهادم بفروختم و از بهای آن درمکی چند، سیاه، در کاغذی کردم که به گرمابه بان دهم، تا باشد که ما را دمکی زیادت تر در گرمابه بگذارد که شوخ از خود باز کنیم."

۱-۳-۲- پسوند "ک" در واژگان مشخص شده در چه معنایی است؟ ۱ نمره
الف: درمک ؛
ب: خورجینک؛

۲-۳-۲- "و" در عبارت زیر چه نوع واوی است؟ ۰/۵
"بفروختم و از بهای آن درمکی چند، سیاه، در کاغذی کردم."

۳-۳- پرسش موجود در عبارت بالا چه نوع پرسشی است؟ ۰/۵

۴-۳- در جمله " بفروختم " کدام اجزای جمله و با چه قرینه ای حذف شده است؟ ۱ نمره

- قلمرو ادبی

۴- در کدام یک از بیت زیر آرایه حسن آمیزی به کار رفته است؟ عبارت را مشخص کنید. ۱ نمره

الف: کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد / یک نکته ازین معنی گفتیم و همین باشد

ب: تا تو را آن بو کشد سوی جنان(بهشت) / بوی گل باشد دلیل گلستان

۵- آرایه مجاز را در بیت‌های پایین مشخص کنید. و معنی مجازی آن را بنویسید. ۲ نمره
الف: به یاد روی شیرین بیت می گفت / چو آتش تیشه می زد کوه می سفت

ب: برآشفت ایران و برخاست گرد / همی هر کسی کرد ساز نبرد

۶- ارکان تشبیه را در بیت زیر مشخص کنید. ۱/۵
بر امید زلف چون زنجیر تو / ای بسا عاقل که چون دیوانه است

- قلمرو فکری

معنی و مفهوم عبارات و جملات زیر را بنویسید.

۷- شوخ از خود باز کنیم. ۱ نمره

۸- جَلَّ جَلَالُهُ وَعَمَّ نَوَالُهُ ۱ نمره

۹- که او، تَعَالَى، رحیم است. ۱ نمره

۱۰- از یال و غارب به زیر آمد؛ ۱ نمره

۱۱- گوزن را رعنارقم م یزد؛ ۱ نمره

با توجه به عبارت زیر به سوالات پاسخ دهید.

"خود را به نیکی و نیکوکاری به مردم نمای و چون نمودی به خلاف نموده، مباش به زبان، دیگر مگو و به دل، دیگر مدار، تا گندم نمای جو فروش نباشی، و اندر همه کاری داد از خویشتن بده، که هر که داد از خویشتن بدهد، از داور مستغنی باشد."

الف: دو توصیه مهم نویسنده را به پسرش بنویسید. (هر توصیه در یک جمله ساده نوشته شود). ۱ نمره

ب: مثل " گندم نمای جو فروش" کنایه از کیست؟ (در یک کلمه) ۰/۵

۱۲- مفهوم کنایه به کار رفته در بیت زیر را بنویسید. ۱ نمره
" در بر من ره چو به پایان برد / از خجلی سر به گریبان برد"